

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

1. Sammanfattning

Teknologkåren har länge legat i framkant som verksamhet i alltifrån sitt arbete för inkludering av internationella studenter till dess demokratiska genomsyrande i stort. Flera av oss som suttit i Fullmäktige och gått igenom dess styrdokument har också uppskattat det omfattande arbetet som lagts ner i dessa, inte minst policyarbetet. Med detta sagt presenterar vi här förbättringsförslag som vi uppmanar Fullmäktige att överväga. Kort sagt innefattar förändringarna 3 punkter:

1. En explicit applicering av etiska hänsynstagande under punkt 5.1 i *“Policy för ekonomi”* på vår *“Policy för näringslivsverksamhet”*, under tillagda punkt 5. Stöd för bedömningsprocess och för rapportering av avtal i strid med de etiska hänsynstagandena har lagts till.
2. En utökning av etiska hänsynstagande under punkt 5.1 i *“Policy för ekonomi”* samt tillagda punkt 5. *“Policy för näringslivsverksamhet”*. Utökningen innefattar krigsmateriel eller produkter med dubbla användningsområden som används i pågående väpnad konflikt.
3. En genomgång av nuvarande investeringar och avtal utanför ARKAD av Generalsekreteraren med frivilliga, så att dessa följer teknologkårens etiska hänsynstaganden. I öppenhets- och uppföljningssyfte gör vi ett tillägg under rapportering och uppföljning i vår *“Policy för ekonomi”* så att placeringsrapporten synliggörs också för medlemmar genom hemsidan.

2. Bakgrund

2.1. Konsekvent applicering av etiska hänsynstaganden

Vi börjar med den mest uppenbara problematiken. Exempelvis punkt 5.1 i Teknologkårens *Policy för ekonomi* anger:

“Det är också eftersträfvansvärt att undvika investeringar i företag där exploatering av fossila resurser utgör organisationens kärnverksamhet.”

Trots detta får företag som Preem ställa ut på ARKAD, ett petroleumbolag som raffinerar 18 miljoner kubikmeter råolja varje år enligt deras egna

FULLMÄKTIGEHANDLING

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

Kårhuset Lund, 2024-09-18
Johan Ravnborg, medlem

TEKNOLOGKÅREN
VID LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA

hemsida. Teknologkåren som organisation har funnit att investeringarna måste ske etiskt, och att man inte vill stötta miljöskadlig verksamhet. Trots detta får dessa marknadsföra och rekrytera på våra arbetsmässor. Vi upplever därmed att det finns en bristande koppling mellan de etiska hänsynstaganden vi gör inom ekonomin som stort, och vår näringslivsverksamhet. Vi anser att Teknologkåren bör vara konsekventa i dess etiska hänsynstaganden, i alla delar av organisationen, därmed vårt förslag för tillägg av punkt 5 i *Policy för näringslivsverksamhet* som skulle explicit applicera de etiska hänsynstagandena under 5.1 i *Policy för ekonomi* i vår näringslivsverksamhet.

De av oss som medverkat i ARKADs projektgrupp tidigare vet hur svårt det är att dra i dessa aspekter av engagemanget. Arbetsbördan är hög, och riktlinjer hjälpsamma att inte behöva arbeta fram själv samtidigt som man behöver planera allt kring mässan. Exempelvis koncept som en green-zone tog avsevärd tid från övrigt arbete att ta fram, och blev ändå mött av kritik. Trots tidigare engagemang i projektgruppen befann sig flera av oss på demonstrationen under senaste ARKAD. Vi anser att riktlinjer för en så pass viktig konceptuell fråga, som nedan följer, bör sättas av Fullmäktige för framtida projektgrupper att arbeta utifrån.

Då vi inte vill inskränka på sektionernas verksamheter diskuterade vi att de etiska hänsynstagandena endast skulle gälla Teknologkårens centralorganisation med en uppmaning till sektionerna. Dock finner vi under punkt 3 i *Policy för näringslivsverksamhet* att:

“Teknologkårens centralorganisations och Sektionernas näringslivsverksamhet ska i så stor utsträckning som möjligt inte konkurrera med varandra.”

Vi anser att en svår dynamik skulle uppstå som skulle vara i strid med existerande *Policy för näringslivsverksamhet* om de etiska hänsynstagandena gällde hela Teknologkåren.

- 2.2. Utökning av etiska hänsynstaganden till krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden (PDA) som används i pågående krig**
Sedan kommer vi till utökningen vi rekommenderar för etiska hänsynstaganden; för att hålla bakgrunden kort begränsar vi oss till ett exempel av varje kategori.

Problembild: Företag som SAAB har flertalet gånger medverkat på ARKAD, trots exempelvis försäljning av radar och övervakningssystem till Förenade arabemiraten, en federation av monarkier med upprepade brott mot internationell lag, inte minst i Jemen.

Utöver ARKAD har även flertalet sektionsmässor låtit dessa och liknande

FULLMÄKTIGEHANDLING

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

Kårhuset Lund, 2024-09-18
Johan Ravnborg, medlem

TEKNOLOGKÅREN
VID LUNDS TEKNISKA HÖGSKOL

företag utställa. Exempelvis har Aimpoint AB ställt ut på Mekka. Dessa producerar rödpunktssikten, en PDA-produkt som används av Israel i dess pågående krig. Det finns just nu en rimlig risk att Israel begår folkmord enligt Internationella domstolen i Haag, en konvention som kräver att sådana brott förebyggs och som håller alla i samhället ansvariga. Dessutom bryter dess ockupation mot Genèvekonventionerna enligt Förenta Nationerna m.fl, där flertalet företag är direkt kopplade till industrin kring ockupationen.

Det är möjligt att gå ett steg längre. Företag som Sandberg Development AB, ägare av Aimpoint AB, tjänar på liknande försäljning. Dock ser vi här svårigheter med avgränsning och bedömning, och lämnar indirekt ägandeansvar åt framtida arbete.

När vi investerar i, och har näringslivsverksamhet med, företag så stöttar vi direkt, och indirekt, deras verksamhet. Underskrivna anser inte det etiskt rätt att stödja verksamheter av denna natur. Dessa företag bryter mot internationella normer och konventioner, eller stöttar stater i att bryta dessa, något vars relevans redan etablerats under 5.1 i *Policy för ekonomi*. Eftersom internationella normer och konventioner också innefattar krig gör vi ett explicit tillägg att Genèvekonventionerna måste beaktas.

Organisatorisk motivering: I svar på frågor kring huruvida Teknologkåren är begränsad gentemot Lunds Universitet i vilka företag den bjuder in till sina arbetsmarknadsmässor anger LTHs rektor Annika Olsson i Sydsvenskan "[...] jag gör ingen värdering av vad studenterna bjuder in för bolag." Vi känner inte heller till att Teknologkåren, som självständig organisation, skulle lyda under sådana krav.

Vi anser att dessa förändringsförslag är motiverade i TLTHs värdegrund:

"Teknologkåren ska bidra till att utveckla ett hållbart samhälle där lärande och utbildning står i fokus. Vidare är social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet viktiga begrepp som ska genomsyra verksamheten, långsiktigt såväl som kortsiktigt."

Krigsmateriel har förödande effekter både socialt, ekonomiskt, och miljömässigt, inte minst under kriget i Gaza, och kan enligt oss inte ses som hållbart. Även i den strategiska planen finner vi stöd. Under punkt 4.1 Övergripande mål anger den:

"Teknologkåren ska vara en slagkraftig organisation med stark integritet"

"Teknologkåren ska ha engagemang som är attraktiva, hållbara och utvecklande."

FULLMÄKTIGEHANDLING

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

Kårsbuset Lund, 2024-09-18
Johan Ravnborg, medlem

TEKNOLOGKÅREN
VID LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA

Den anger också under punkt 4.3 Mål för näringslivsverksamhet:

“Teknologkårens näringslivsverksamhet ska i första hand värna om kvalitet på företagskontakter och inte antalet företag som en student kommer i kontakt med.”

Den lyfter också nödvändigheten med en bredd av företag på våra evenemang, men vi anser att bredden bör finnas inom det spektrum av företag som uppfyller våra etiska hänsynstaganden.

Utöver värdegrund och strategisk plan uppmanar vi till läsning av *Policy för likabehandling*. Under punkt 2.1 Målsättningar anges:

“Teknologkåren centralt ska representera alla studenter vid fakulteten likvärdigt. Sektionerna ska representera alla studenter vid berörda utbildningsprogram likvärdigt.”

Framförallt anger den under punkt 3.0 Nolltolerans att det inom dess verksamhet inte får förekomma:

“Att någon individ eller grupp utsätts för trakasserier, diskriminering eller kränkningar”

och att:

“En händelse eller situation är att betrakta som kränkande om någon upplever den som det”.

Underskrivna har svårt att föreställa sig hur investeringar och näringslivsverksamhet med organisationer som sätter liv i fara för studenters familjer och vänner inte kan anses kränkande och agerar nu skyndsamt i enlighet med denna policy att lyfta detta.

Framförallt gäller dessa kränkningar internationella studenter, varvid vi uppmanar till läsning av vår *Policy för internationalisering*. Framförallt lyfter vi från punkt 4. Mål att Teknologkåren ska se till följande:

*“att internationella studenter ska känna sig representerade av Teknologkåren”
“att hela Teknologkårens verksamhet arbetar för internationella studenter”.*

Det finns en stor bredd av studenter i LTH, många av dem med bakgrund i konfliktzon, och vi uppmanar Fullmäktige att agera å deras vägnar.

Vi har också fört dialog med både doktorander och anställda på LTH som reagerat starkt på vilka företag som ställt ut på ARKAD och sektionsmässor.

Dessa må inte vara våra medlemmar, men de är en central del av vår utbildningsmiljö och bör också höras.

2.3. Implementering och uppföljning

Riktlinjer: Dessa förändringsförslag riskerar innebära mer arbete för Teknologkårens funktionärer, framförallt i bedömningsprocessen huruvida en organisation uppfyller Teknologkårens etiska hänsynstaganden. Vi anser det därav viktigt att riktlinjer utformas för att stödja och förtydliga bedömningsprocessen som ska vara färdigställda när Policy-förändringarna träder i kraft.

I syfte att underlätta funktionärernas arbete anser vi det också viktigt att dessa riktlinjer uppmanar till en generös tolkning av etiska hänsynstaganden i fördel för inkludering av företag i våra samarbeten. Då en generös tolkning öppnar för misstag anser vi det fördelaktigt att en process för överklaganden av avtal i strid med de etiska hänsynstagandena finns på plats i dessa riktlinjer därutöver.

Implementering: Om Fullmäktige skulle välja att gå vidare med punkt 2.1, anser vi det nödvändigt att ålägga en arbetsgrupp med frivilliga att utarbeta riktlinjer för bedömning utifrån de etiska hänsynstagandena som näringslivs- och mässverksamheten kan nyttja. Ett arbetsdokument för detta har redan påbörjats. Vi anser också att en genomgång av våra nuvarande avtal nödvändig så att dessa följer de etiska hänsynstagandena. Vi anser Projektledare ARKAD ska se till att inbjudna företag uppfyller dessa nya etiska hänsynstaganden. Inbjudningar till företag som redan skickats ut behöver inte dras in. Då Näringslivsansvarig tycks vara vakantsatt anser vi att genomgång av avtal ej kopplade till ARKAD ska åläggas Generalsekreteraren och eventuella frivilliga. Vi anser att detta bör göras snarast, men senast till årsskiftet.

Om Fullmäktige skulle välja att gå vidare med punkt 2.2, så anser vi att en genomgång av våra nuvarande investeringar nödvändig så att dessa följer de nya etiska hänsynstagandena, som sedan ska rapporteras till bank. Även här anser vi Generalsekreteraren rätt roll att se över detta, men om kårstyrelsen eller annan post känner att dessa uppdrag är mer passande i deras instans välkomnar vi sådant initiativ. Vi anser att avtal som är i strid med Teknologkårens etiska hänsynstaganden bör avslutas snarast möjligt enligt avtalen, men senast till årsskiftet.

Flera av underskrivna är villiga att sitta ner och hjälpa till med dessa genomgångar. Vi uppmanar till återkoppling från Generalsekreteraren gällande tidsspannen, och har förståelse för att tiden hos Teknologkårens

FULLMÄKTIGEHANDLING

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

Kårsuset Lund, 2024-09-18
Johan Ravnborg, medlem

TEKNOLOGKÅREN
VID LUNDS TEKNISKA HÖGSKOL

funktionärer är begränsad.

Uppföljning: I öppenhets- och uppföljningssyfte anser vi det viktigt att placeringsrapporten görs lättillgänglig för alla Teknologkårens medlemmar, varvid vi anser den kontinuerligt bör offentliggöras på Teknologkårens hemsida. Detta tillägg finns under 5.2 i *Policy för Ekonomi*.

Mycket av vad vi yrkar på är etiska ställningstaganden, som inte nödvändigtvis har objektiva svar. Att inte investera i krigsindustri, eller ha näringsverksamhet med liknande företag, anser vi etiskt rätt, men riskerar missade ekonomiska möjligheter. Fullmäktige har tidigare beslutat att etiska hänsynstaganden i investeringar måste göras, och vi argumenterar för att detta är en rimlig utökning.

Underskrivna anser Fullmäktige rätt organ för ett beslut av denna typ, och uppmanar till diskussion om man anser det ekonomiska intresset komma före nämnda etiska hänsynstaganden.

Ni hittar samtliga ändringar i de 2 policybifogade dokumenten. Tillägg är markerade grönt och det som tas bort är överstruket och markerat rött.

För att underlätta diskussionen rekommenderar vi att utnyttja 1. *Sammanfattning* för en översiktsbild, och att därefter eventuellt välja de numrerade bisatser som reflekterar diskussionen under 3. *Förslag*. Underskrivande står bakom förslagen i sin helhet men är öppna för möjligheten att delar av förslagen accepteras och att delar kräver ytterligare arbete.

3. Förslag

Med denna bakgrund i åtanke yrkar vi på

att Fullmäktige antar den nya versionen av "Policy för ekonomi":

1. utöka 5.1 *Etiska hänsynstaganden* till att innefatta krigsmateriel
2. utöka 5.1 *Etiska hänsynstaganden* till att innefatta PDA-produkter använda i väpnad konflikt
3. utöka exemplena på internationell normgivning under 5.1 *Etiska hänsynstaganden* till att innefatta Genèvekonventionerna
4. tillägga 5.2 *Rapportering och uppföljning* att placeringsrapporten ska tillgängliggöras Teknologkårens medlemmar genom hemsidan

att Fullmäktige antar den nya versionen av "Policy för näringslivsverksamhet":

FULLMÄKTIGEHANDLING

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

Kårhuset Lund, 2024-09-18
Johan Ravnborg, medlem

TEKNOLOGKÅREN
VID LUNDS TEKNISKA HÖGSKOL

1. tillägga de existerande etiska hänsynstagandena i Policy för Ekonomi under ny punkt 5 *Etiska hänsynstaganden*
2. utöka nya punkt 5. *Etiska hänsynstaganden* till att innefatta krigsmateriel.
3. utöka nya punkt 5. *Etiska hänsynstaganden* till att innefatta PDA-produkter använda i väpnad konflikt
4. utöka exemplena på internationell normgivning under nya punkt 5 *Etiska hänsynstaganden* till att innefatta Genèvekonventionerna
5. tillägga stöd för bedömningsprocessen till nya punkt 5. *Etiska hänsynstaganden*
6. tillägga rapporteringsprocessen till nya punkt 5. *Etiska hänsynstaganden*

att policy-förändringarna träder i kraft efter den 1:a januari 2025

att ålägga Generalsekreteraren med frivilliga att se till att avtalen utanför ARKAD uppfyller Teknologkårens etiska hänsynstaganden inom årsskiftet.

att ålägga Generalsekreteraren med frivilliga att se till investeringarna uppfyller dessa nya etiska hänsynstaganden inom årsskiftet, genom dialog med bank.

att skapa en arbetsgrupp av frivilliga med stöd från Styrelsen i syfte att färdigställa riktlinjer för bedömning utifrån de etiska hänsynstagandena inom årsskiftet.

I studenternas tjänst, dag som ovan

JOHAN RAVNBORG
Medlem, f.d. fullmäktigeledamot 2020,
f.d. rekryteringsansvarig ARKAD 2019

TINDRA JOHANSSON SINDHUPHAK
Medlem

JOHAN A. FRITZ
Medlem

STINA LOFTERUD
Medlem

AMANDA JOHANSSON
Medlem

DARIUS BAECKSTRÖM
Medlem

ELSA STEINVALL
Medlem

EMMA HOLM SCHLEMOWITZ
Medlem

FULLMÄKTIGEHANDLING

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

*Kårhuset Lund, 2024-09-18
Johan Ravnborg, medlem*

TEKNOLOGKÅREN
VID LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA

TINDRA VESTMAN
Medlem

KLARA SONDEREGGER
Medlem

EMIL KORSSTRÖM
Medlem

MIGUEL GARCIA KILIAN
Medlem

VICTORIA JOHANSSON
Medlem

EBBA LENNARTSSON STÄDE
Medlem

ALFRED MYRNE
Medlem

AHMAD GHAEMI
Medlem

IDA FILIPPA SUNNERÅS JONSSON
Medlem

CARLA BARWICK
Medlem

MARIA FRASER SEMENOFF
Medlem

CHEYENNE NIJBOER
Medlem

IDA LEVISON
Medlem

AXEL AHLIN
Medlem

SAMUEL HÖGFELDT
Medlem

JOSEPHINE DÖBERL
Medlem

LISA BALKE
Medlem

JONATHAN GIEGOLD
Medlem

FILIP AGERT
Medlem

JOAR RINALDO-ROOS
Medlem

SAGA DALHAMMAR
Medlem

ALICIA LUNDBERG
Medlem

YAZAN AL-ASWAD
Medlem, Teknikfokusansvarig

EBBA RAKULJIC FELDT
Medlem

ARON SOMI
Medlem

ALBIN SIGURDSON
Medlem

BELLA SKRIVER
Medlem

RUBEN TÄPPTORP
Medlem

WILLIAM SARANPÄÄ
Medlem

Följande underskrivande har inte angett att de är medlemmar:

*Laura Castiglione
Tim Karlsson
Dhanashree Darade*

FULLMÄKTIGEHANDLING

Motion angående etiska hänsynstaganden inom ekonomi och näringsverksamhet

*Kårhuset Lund, 2024-09-18
Johan Ravnborg, medlem*

TEKNOLOGKÅREN
VID LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA

*Szabaszián Simic
Sebastian Westerlund
Hadiqa Inam
Oskar Emmerich
Amalia Tuononen
Noah Björklöf Dolan
Karin Stenelo
Emma Wennberg
Styliani Kostaloupi*